

Kokkolan Satama Oy

Palvelupaikan kuvaus ja rataverkon vaihto- ja ratatyön turvallisuusohje

Päivitetty 28.9.2026

Julkaistu 1.10.2026

Sisältö

1	Johdanto	4
1.1	Palvelupaikan ylläpitäjä	5
1.2	Voimassaolo ja päivitykset	5
2	Palvelut	5
2.1	Peruspalvelut	5
3	Palvelupaikkojen kuvaus	5
3.1	Luettelo palvelupaikkojen osista	5
3.2	Syväsatama	5
3.2.1	Sijainti	5
3.2.2	Aukioloajat	5
3.2.3	Tekniset ominaispiirteet	5
3.2.4	Teknisten ominaispiirteiden muutokset	6
3.3	Hopeakiven satama	6
3.3.1	Sijainti	6
3.3.2	Aukioloajat	6
3.3.3	Tekniset ominaispiirteet	6
3.3.4	Teknisten ominaispiirteiden muutokset	6
3.4	Kantasatama	6
3.4.1	Sijainti	6
3.4.2	Aukioloajat	7
3.4.3	Tekniset ominaispiirteet	7
3.4.4	Teknisten ominaispiirteiden muutokset	7
4	Maksut	7
4.1	Tiedot perittävistä maksuista ja alennuksista	7
5	Käyttöehdot	7
5.1	Juridiset vaatimukset	7
5.1.1	Rataverkon käyttösopimus	8
5.2	Tekniset tiedot	8
5.3	Rautatieliikenteeseen liittyvien omien palveluiden tuotanto	8
5.4	IT-järjestelmät	8
6	Kapasiteetin käyttöoikeuden myöntäminen	8
6.1	Käyttöoikeutta tai palveluita koskevat hakemukset	8

6.2	Hakemuksiin vastaaminen	9
6.3	Tiedot käytettävissä olevasta kapasiteetista ja tilapäisistä kapasiteettirajoituksista	9
7	Rataverkon vaihto- ja ratatyön turvallisuusohje	10
7.1	Raiteiston ja sillä tapahtuvan toiminnan kuvaus	10
7.2	Periaatteet, joiden avulla varmistetaan rataverkon turvallinen käyttö ja kunnossapito	10
7.3	Liikennöintimenettelyt	13
7.3.1	Junaportit	14
7.3.2	Kaatolaitteen ja vaunusiirtolaitteen käyttö	15
7.3.3	Rikkihapon lastauspaikan (r. 071) erityisohjeet	15
7.3.4	Kalusuolan purkupaikan erityisohjeet	15
7.3.5	Suurteollisuusalueen avainsalpalaitteet	15
7.3.6	Kielisalvoilla lukitut vaihteet	16
7.3.7	Vaunujen paikoillaan pysymisen varmistaminen	16
7.3.8	VAK-liikenne ja tilapäinen säilytys	18
7.3.9	Radalla tehtävän työn turvaaminen	18
7.3.10	Ratatyön toteuttaminen	21
7.4	Hätätilannemenettelyt	21
7.4.1	Toiminta hätätilanteessa	21
7.4.2	Toimintaolosuhteiden palauttamiseen liittyvät menettelyt	22
7.4.3	Vika- ja vauriotilanteet	23
7.5	Poikkeamista ilmoittaminen	23
8	Osapuolten yhteystietoja	25

1 Johdanto

Kokkolan Satama Oy (jatkossa Satama) on laatinut rataverkon haltijana tämän raideliikennelaissa (1302/2018) ja komission täytäntöönpanoasetuksessa 2017/2177 vaaditun palvelupaikan kuvauksen, joka koskee myös Kokkolan Suurteollisuusaluetta (Kokkola Industrial Park, KIP).

Sataman tarjoamat palvelut kuuluvat direktiivin 2012/34 liitteen II luokkaan 2 g eli rautatietoimintaan liittyvät meri- ja sisävesisatamien varusteet.

Satama on yksi Suomen merkittävimmistä tavaraliikenteen vienti- ja tuontisatamista, suurteollisuusalue on Pohjois-Euroopan suurin kemian- ja metallinjalostusteollisuuden ekosysteemi.

Satama toimii omistamansa raiteiston lisäksi Kokkolan Suurteollisuusalueella sijaitsevien raiteistojen haltijana. Suurteollisuusalueella sijaitsevat raiteistot sijaitsevat Hopeakiven sataman alueella. KIP- ja Satama-alue ovat oleskelu ja liikkumisrajoitteisia alueita ja satama on lisäksi ISPS-alue, jossa liikkuminen on luvanvaraista.

Sataman hallinnoima rataverkko on kuvattu raiteistokaaviossa Sataman web-sivuilla:
<https://portofkokkola.fi/wp-content/uploads/2019/06/Kokkolan-Satama-raiteistokaavio-11062019.pdf>

Rautateitse Sataman hallinnoimalla rataverkolla kuljetettavan tavarán määrä on noin 2 –7 miljoonaa tonnia vuodessa. Rautateitse kuljetettavat tavarat ovat pääasiassa kuivia bulk-tuotteita, nestemäisiä bulk-tuotteita ja suursäkeissä kuljetettavia tuotteita. Kuljetuksista merkittävä osa on VAK-kuljetuksia.

Sataman hallinnoimalla rataverkolla operoivien rautatiejärjestelmän osapuolten on käytettävä D/S Polo Port Activity tilannekuvasovellusta. Sovellusta käytetään palvelupaikkojen ja ratakapasiteetin varaamiseen.

Sataman rataverkolla ja suurteollisuusalueella toimivan toiminnanharjoittajan, joka ylläpitää palvelupaikkaa, on toimitettava linkki kuvaukseen tai on oltava julkaisuvalmis palvelupaikan kuvaus.

Sataman kanssa sopimussuhteessa olevat terminaalioperaattorit ja palvelupaikkojen tarjoajat vastaavat omien palvelupaikan kuvauksiensa laadinnasta ja päivittämisestä. Sataman hallinnoiman rataverkon palvelupaikan tarjoajien kuvaukset:

[M Rauanheimo Oy](#)

[Koukku Shipping Oy](#)

[Wibax Tank Oy](#)

[Yara Suomi Oy](#)

[Boliden Kokkola Oy](#)

1.1 Palvelupaikan ylläpitäjä

Kokkolan Satama Oy
Y-tunnus: 2642612-2
Kantasatamantie 50
67900 Kokkola

Jyrki Roukala, Kehityspäällikkö
Puh. 044 7809 133
jyrki.roukala@portofkokkola.fi

1.2 Voimassaolo ja päivitykset

Tämä palvelupaikan kuvaus on voimassa toistaiseksi.
Dokumenttia päivitetään tarvittaessa.

2 Palvelut

2.1 Peruspalvelut

- Rautatietoiimintoihin liittyvät merisataman varusteet

3 Palvelupaikkojen kuvaus

3.1 Luettelo palvelupaikkojen osista

- Syväsatama (sisältää KIP pohjoisen raiteet)
- Hopeakiven satama (sisältää KIP eteläisen raiteet)
- Kantasatama

3.2 Syväsatama

3.2.1 Sijainti

Sataman ja Väyläviraston rataverkkojen haltijuuden rajat sijaitsevat raiteilla 048 ja 049

Rajakohdat on merkitty raiteistokaavioon sekä maastossa radan merkillä.

3.2.2 Aukioloajat

Ma-Su klo 00.00 – 24:00.

3.2.3 Tekniset ominaispiirteet

Kaikkia Syväsataman raiteita voidaan tapauskohtaisesti käyttää seisonta- ja terminaaliraiteina. Satama määrittelee raiteiden käyttömahdollisuudet D/S Polo Port Activity sovelluksessa. Raidevaraukset tulee tehdä palvelupaikkavarauksena D/S Polo Port Activity sovelluksessa.

Raiteella 203 sijaitsee junavaunujen kaatolaite. Junavaunujen kaatolaitteella (RWTT) puretaan bulk-tuotteita junavaunuista. Junavaunujen kaatolaitteeseen kuuluu terminaalirakennus ja vauninsiirtolaite, jolla siirretään vaunuja raiteille 205 ja 207.

Raiteella 206 sijaitsee lastaussilta, jossa lastataan VAK-aineita. Lastaussillan yhteydessä on vauninsiirtolaite.

Raide 176 on seisontraiide, jota voidaan käyttää tarvittaessa lastaustoimintaan. Raiteella 176 ei saa seisottaa vaunuja ennen tasoristeystä 140–005.

Raiteet ja niiden käyttöpituudet, raide- ja vaihdekohtaiset sallitut akselipainot sekä nopeudet on ilmoitettu [raiteistokaaviossa](#).

3.2.4 Teknisten ominaispiirteiden muutokset

Ei muutoksia.

3.3 Hopeakiven satama

3.3.1 Sijainti

Sataman ja Väyläviraston rajat sijaitsevat raiteilla 044 sekä 063.

Rajakohhta on merkitty raiteistokaavioon sekä maastoon radan merkillä.

3.3.2 Aukioloajat

Ma-su klo 00.00 – 24:00.

3.3.3 Tekniset ominaispiirteet

Kaikkia Hopeakiven raiteita voidaan tapauskohtaisesti käyttää seisontra- ja terminaaliraitteina. Satama määrittelee raiteiden käyttömahdollisuudet D/S Polo Port Activity sovelluksessa. Raidevaraukset tulee tehdä palvelupaikkavarauksena D/S Polo Port Activity sovelluksessa.

Raiteella 044c sijaitsee Yara Suomi Oy:n omistama kemikaalien lastaus- ja purkupaikka ja niihin liittyvät vaunusiirtolaitteet sekä vaunuvaaka.

Raiteella 047 sijaitsevan vaunusiirtolaitteen omistaa CABB Oy. Raiteelle 047:lle tapahtuva liikenne on estetty vaihteen V097 kohdalta.

Raiteet 065, 066, 067 ja 068 ovat seisontraraitteita.

Raiteen 065 päässä sijaitsee Yara Suomi Oy:n omistama säiliövaunujen huoltopaikka, jossa tarkastetaan ja koepaineistetaan Yara Suomi Oy:n omistamia VAK-vaunuja.

Raiteella 071 sijaitsee Yara Suomi Oy:n omistama kalisuolan purku- ja lastauspaikka sekä Boliden omistama rikkihapon lastauspaikka lastaus- ja vaunusiirtolaitteineen.

Raiteet ja niiden käyttöpituudet, raide- ja vaihdekohtaiset sallitut akselipainot sekä nopeudet on ilmoitettu [raiteistokaaviossa](#).

3.3.4 Teknisten ominaispiirteiden muutokset

Ei muutoksia

3.4 Kantasatama

3.4.1 Sijainti

Sataman ja Väyläviraston rataverkkojen haltijuuden rajat sijaitsevat raiteilla 042, 043, 051, 082, 083 ja 084. Raiteilla 082 ja 083 rajakohta kulkee tasoristeyksen reunassa siten, että tasoristeys kuuluu Väylävirastolle. Rajakohdat on merkitty raiteistokaavioon ja maastossa radan merkillä.

Rajakohhta on merkitty raiteistokaavioon sekä maastossa radan merkillä.

3.4.2 Aukioloajat

Ma-Su klo 00.00 – 24:00.

3.4.3 Tekniset ominaispiirteet

Kaikkia Kantasataman raiteita voidaan tapauskohtaisesti käyttää seisonta- ja terminaaliraiteina. Satama määrittelee raiteiden käyttömahdollisuudet D/S Polo Port Activity sovelluksessa. Raidevaraukset tulee tehdä palvelupaikkavarauksena D/S Polo Port Activity sovelluksessa.

Raiteella 046 puretaan bulk-tuotteita purkumonttuun.

Raiteet ja niiden käyttöpituudet, raide- ja vaihdekohtaiset sallitut akselipainot sekä nopeudet on ilmoitettu Kokkolan [raiteistokaaviossa](#).

3.4.4 Teknisten ominaispiirteiden muutokset

Ei muutoksia.

4 Maksut

4.1 Tiedot perittävistä maksuista ja alennuksista

Satama tekee tavarantoimittajien asiakkaiden kanssa sopimuksia raideliikenteen osalta ja nämä sopimukset ovat kahdenkeskeisiä. Näiden sopimusten hinnoittelu ei ole julkista.

Sataman perii sopimusten ulkopuolisesta liikenteestä tonniperustaisen maksun, joka on kaikille palvelun hakijoille sama, myös sopimukseen sisältyvässä hinnoittelussa.

Sataman raiteiden käyttökustannus koostuu raiteiston investointikustannuksista ja käyttöön liittyvistä kustannuksista.

Maksua raiteiden käytöstä 0,19 €/tonni ja maksu peritään Sataman tavaramaksun yhteydessä.

Satama voi sopia hinnanalennuksista, mikäli tavaraliikenteen volyymit ovat merkittävät. Hinnanalennukset sovitaan erikseen, mutta sovellettavat periaatteet ovat kaikille samat.

Satamaoperaattoreiden ja rataverkon sisäisten palvelupaikan tarjoajien palveluiden hinnoittelun määrittävät palvelupaikkojen haltijat itse.

5 Käyttöehdot

5.1 Juridiset vaatimukset

Rataverkolla saavat liikennöidä kaikki rautatieliikenteen harjoittajat, joilla on turvallisuustodistus ja jotka ovat tehneet rataverkon käyttösopimuksen Sataman kanssa sekä Sataman satamajärjestyksen mukaisen yhteistoimintasopimuksen.

[Kokkolan Sataman satamajärjestys](#)

Rautatieliikenteen harjoittajilla tulee olla rautatielain mukainen, riittävä vastuuvakuutus tai muu sitä vastaava järjestely.

5.1.1 Rataverkon käyttösopimus

Rataverkon käyttösopimuksella rautatieliikenteen harjoittaja ja Satama sopivat liikennöimisestä Sataman rataverkolla.

Liikennöintiä ei saa aloittaa ennen kuin rataverkon käyttösopimus on allekirjoitettu. Rataverkon käyttösopimuksella rautatieliikenteen harjoittaja ja Satama rataverkon haltijana sopivat vaihtotyöstä Sataman rataverkolla.

5.2 Tekniset tiedot

Rataverkolla saa liikennöidä kaikella kalustolla, jolla on käyttöönottolupa ja joka on merkitty Traficomien kalustorekisteriin.

Rataverkolla ei saa liikennöidä höyryveturilla ja sellaisella kalustolla, joka saattaisi aiheuttaa palovaaran.

5.3 Rautatieliikenteeseen liittyvien omien palveluiden tuotanto

Sataman raiteisto on rataverkon käyttösopimuksen tehneiden rautatieyritysten käytössä. Rautatieliikenteen harjoittajien sekä ratatyötä tekevien on noudatettava Rataverkon vaihtoja ratatyön turvallisuusohjetta (osa 7).

5.4 IT-järjestelmät

Rautatieliikenteen harjoittajan on käytettävä Satamassa D/S Polo Port Activity tilannekuvajärjestelmää Sataman antamien ohjeiden mukaisesti.

6 Kapasiteetin käyttöoikeuden myöntäminen

6.1 Käyttöoikeutta tai palveluita koskevat hakemukset

Käyttöoikeutta tulee hakea Satamalta osana kokonaislogistista tai muuta kuljetussopimusta, kuten suurteollisuusalueen sisäisten toimijoiden omia kuljetuksia koskien. Käyttöoikeuden myöntäminen määritellään osana kokonaislogistista tai muuta kuljetussopimusta osapuolten neuvotteluiden perusteella. Palvelupaikan ja kapasiteetinhallintaan käytettävän D/S Polo Port Activity sovelluksen käyttöoikeuden myöntää Satama. Palvelupaikan käyttöoikeus myönnetään määräajaksi. Mikäli myönnetty palvelupaikan käyttötarve vähenee, tulee siitä ilmoittaa Satamalle. Tällöin palvelupaikan käyttöoikeus voidaan myöntää toiselle toimijalle ja/tai toiminnalle.

Rautatieliikenteen harjoittajan on ilmoitettava kirjallisesti rataverkon käyttösopimuksen tekemisen tarpeestaan Sataman kehityspäällikölle vähintään 30 vuorokautta ennen aiotun liikennöinnin aloittamista. Varahenkilöjärjestelyt on ilmoitettu yhteystietoluettelossa (osa 8). Sopimus oikeuttaa käyttämään Sataman rataverkkoa, joka johtaa palvelupaikoille. Rataverkon sisäisten palvelupaikkojen tarjoajat sopivat liikennöinnin yksityiskohdista ja ratakapasiteetista rautatieliikenteen harjoittajien ja tavarantoimittajien kanssa.

Palveluiden käyttöoikeushakemukset käsitellään lainsäädännön edellyttämällä tavalla yhdessä palvelupaikan ylläpitäjän ja rautatieliikenteen harjoittajan tai tavarantoimittajan kesken.

Hakemus saa olla vapaamuotoinen, mutta siitä tulee selvittää vähintään seuraavat asiat:

- Tavarantoimittajan, laatu ja sen ominaisuudet (käyttöturvallisuustiedote)

- Haettava palvelupaikka/ratakapasiteetti
- Suunniteltu kokonaisvolyymi ja toimitussuunnitelma
- Suunniteltu palvelupaikan käytön ajankohta
- Yhteyshenkilöt ja hakijan allekirjoitus
- Muut tarpeelliseksi katsottavat tiedot

Palvelua haetaan vapaamuotoisella kirjallisella viestillä sähköpostitse osoitteesta satama@portofkokkola.fi.

Rataverkolle liikennöintiin liittyvät lupamenettelyt on kuvattu Rataverkon vaihto- ja ratatyöohjeessa (tämän ohjeen pääluku 7).

6.2 Hakemuksiin vastaaminen

Pyyntö käsitellään 30 vuorokauden kuluessa.

Liikennöinnin/kapasiteetin ristiriitatilanteiden käsittely- /ratkaisumenettelyistä vastaa Satama komission asetuksen 2017/2177 artiklan 10 mukaisesti. Rataverkolle ja palvelupaikoille pääsyyn liittyvät erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti neuvottelemalla.

6.3 Tiedot käytettävissä olevasta kapasiteetista ja tilapäisistä kapasiteettirajoituksista

Kapasiteetin hallinta tapahtuu D/S Polo Port Activity sovelluksella. Tilapäiset kapasiteettirajoitukset ilmoitetaan D/S Polo Port Activity sovelluksessa ja käsitellään operatiivisessa viikkopalaverissa.

Ratatyön alkamisesta, sen vaikutuksista kapasiteettiin, työn kestosta, työn päättymisestä ja niiden muuttumisesta on sovittava etukäteen Sataman kanssa, jonka jälkeen se on kirjattava D/S Polo Port Activity sovellukseen.

7 Rataverkon vaihto- ja ratatyön turvallisuusohje

7.1 Raiteiston ja sillä tapahtuvan toiminnan kuvaus

Kokkolan Sataman rataverkko jakaantuu toisen luokan liikenteenohjausalueisiin Kantasatama ja Syväsatama.

Satama toimii omistamansa raiteiston lisäksi Kokkolan Suurteollisuusalueella (Kokkola Industrial Park, KIP) sijaitsevien raiteistojen haltijana. Suurteollisuusalueella sijaitsevat raiteistot sijaitsevat Hopeakiven sataman alueella.

Työntekijän saapuessa alueelle ensi kertaa, hänen tulee ilmoittautua Port Towerissa ajoneuvo- ja kulkutunnisteiden noutamista varten. Määräaikaiset luvat tulee uusia Port Towerissa ennen niiden vanhenemista. Listaus lupien voimassaolosta on saatavissa Port Towerista erikseen kysyttäessä.

Alueturvaperehdytys on suoritettava verkossa (<https://turvallisuustentti.kip.fi/>) ennen alueelle tuloa. Jokaisen KIP-alueella työskentelevän henkilön on ladattava työnantajalta saamaansa tai omaan puhelimeen SSG- sovellus hätätilanteita ja yleistä tiedottamista varten. SSG-sovelluksesta saa kaikki tarvittavat yhteystiedot sekä alueen karttasovelluksen, josta selviää sijaintisi alueella.

SSG-sovellus on ladattavissa QR-koodilla:

Työntekijän saapuessa alueelle ensi kertaa, hänen tulee ilmoittautua Port Towerissa ajoneuvo- ja kulkutunnisteiden noutamista varten. Määräaikaiset luvat tulee uusia Port Towerissa ennen niiden vanhenemista. Listaus lupien voimassaolosta on saatavissa Port Towerista erikseen kysyttäessä.

Rataverkon haltijalla tai palvelupaikan ylläpitäjillä ei ole omaa liikkuvaa kalustoa. Rataverkolla on vaunusiirtolaitteita sekä vaununkaatoite. Rataverkolla liikkuu myös VAK-kuljetuksia.

Palvelupaikankuvauksen johdannossa on kuvattu raiteistoa ja siellä tapahtuvaa toimintaa.

7.2 Periaatteet, joiden avulla varmistetaan rataverkon turvallinen käyttö ja kunnossapito

Rataverkolla tapahtuvasta toiminnasta tulee olla erillinen sopimus Sataman kanssa ja toiminta täytyy hyväksytysti yhteen sovittaa muun satama- ja suurteollisuusalueen toiminnan kanssa. Vaunustot on sijoitettava Sataman osoittamille paikoille raiteistolla. Vaunujen paikat raiteistolla osoitetaan pääsääntöisesti junien Ykspihlajan ratapihalle tapahtuvassa saapumisjärjestyksessä. Tästä säännöstä Satama voi tapauskohtaisesti tehdä poikkeuksen. Ensisijaisesti sataman raiteiden palvelupaikat varataan aluksiin lastattavia tai purettavia sekä suurteollisuusalueen tarvitsemia tavaravirtoja varten.

Rautatieliikenteen harjoittajan sekä ratakunnossapitäjän tulee toimittaa päivittäin suunnitelma Satamalle D/S Polo Port Activity sovelluksella kello 14 mennessä tietä siitä, millä raiteilla ja milloin se tekee vaihto- tai ratatyötä. Ilmoitus tulee tehdä edeltävänä arkipäivänä. Rautatieliikenteen harjoittajan sekä ratakunnossapitäjän tulee lisäksi osallistua Sataman järjestämiin suunnittelu- ja operatiivisiin palavereihin.

Mikäli rautatieyritys ei toimita D/S Polo Port Activity ilmoitusta raiteistolla seisotettavista VAK-vaunuista, liikennöitsijän tulee toimittaa tiedot sähköpostiosoitteeseen satama@portofkokkola.fi ja portti.kokkola@kipservice.fi

Erikoiskuljetusten osalta tulee olla yhteydessä 10 vrk ennen Satamaan erikoiskuljetusta suunnittelevan tahon ja liikennöitsijän toimesta.

Rautatieliikenteen harjoittajan ja ratatyöstä vastuullisen tahon on varmistettava, että henkilöstöllään on voimassa oleva kelpoisuus kyseiseen tehtävään ja että henkilöstö on perehdytetty ennen töiden aloittamista Sataman alueella ja Suurteollisuusalueella tehtävän työn olosuhteisiin ja työhön liittyviin vaaroihin.

Kaikilta rataverkolla toimivilta rautatieliikenteen harjoittajilta edellytetään vastaavia pätevyksiä kuin mitä valtion rataverkolla edellytetään.

Ratatyöllä tulee olla nimettynä ratatyöstä vastaava henkilö, joka huolehtii ratatyön turvallisuudesta, siihen liittyvistä toimenpiteistä sekä ratatyön suojaamisesta. Henkilöllä tulee olla riittävä kokemus vastaavista töistä. Muilta työntekijöiltä edellytetään työnantajan määrittelemiä pätevyksiä.

Radan päällysrakenteeseen kohdistuvissa töissä työstä vastaavalla henkilöllä tulee olla Väyläviraston edellyttämä päällysrakennepätevyys.

Rataverkolle tilatuissa radanpidon rakennustöissä ja vauriokorjauksissa on oltava riittävä pätevyys. Rataverkon haltija tarkastaa ja määrittelee vaadittavat pätevyydet tapauskohtaisesti hankkeen laajuuden ja vaativuuden mukaisesti.

Radan kunnossapitoa varten on laadittu kunnossapitosuunnitelma, jota kunnossapitäjän on noudatettava. Työnantaja vastaa työntekijöidensä perehdyttämisestä kunnossapitosuunnitelmaan sekä Rataverkon vaihto- ja ratatyön turvallisuusohjeeseen.

Useamman päivän kestävässä ratatyössä kalustoa tai työvälineitä ei saa jättää seisomaan tai varastoida tilapäisesti rataverkon alueelle työn ollessa kesken. Mikäli on tarvetta säilyttää kalustoa tai työvälineitä alueella, siitä tulee sopia etukäteen rataverkon haltijan kanssa.

Rataverkon alueella liikuttaessa on käytettävä standardin SFS-EN ISO 20471 tai SFS-EN 471 mukaista, CE-merkittyä, luokan 2 tai 3 varoitusvaatetusta. Uusien hankittavien varoitusvaatteiden pitää olla standardin SFS-EN ISO 20471 mukaisia. Henkilöillä tulee olla sähän soveltuvat jalkineet, joissa huomioidaan liukkaudenesto.

Rataverkolla rakentamisessa ja rataverkon kunnossapidossa noudetaan henkilönsuojaimien käytössä valtioneuvoston asetusta rakennustyön turvallisuudesta (VNa 205/2009) sekä valtioneuvoston asetusta henkilönsuojainten valinnasta ja käytöstä (VNa 427/2021). Työnantaja on vastuussa siitä, että sen henkilöstö käyttää työssään asianmukaisia

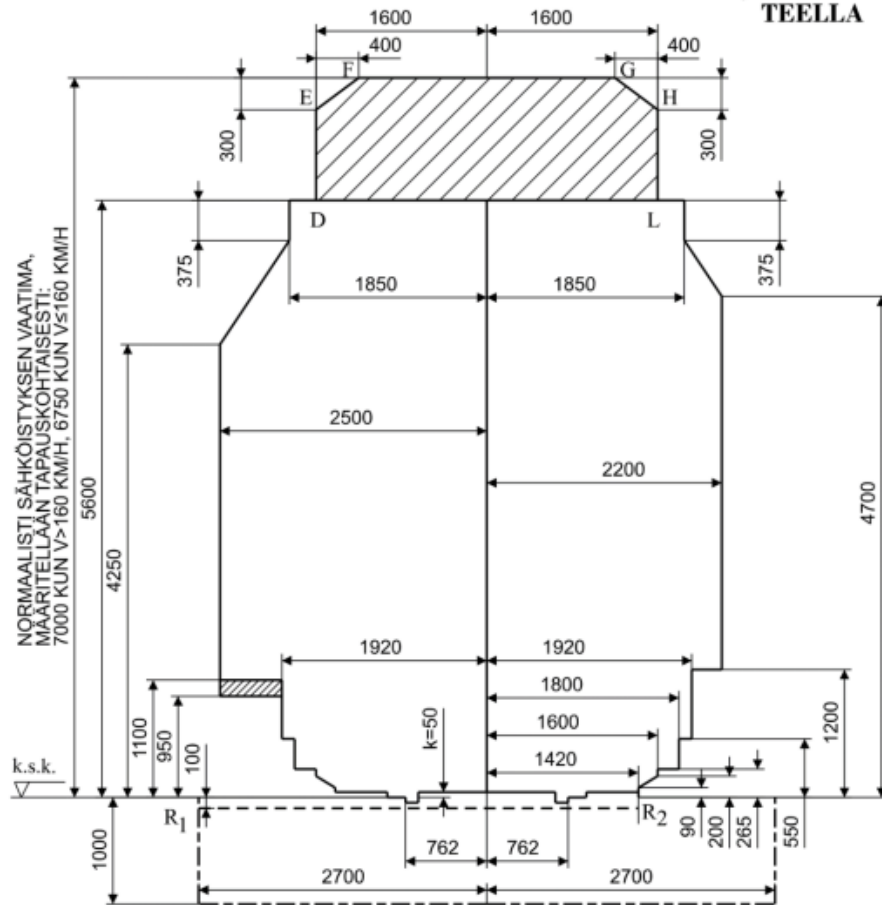
henkilönsuojaimia. Työntekijän pitää huolellisesti ja ohjeiden mukaisesti käyttää annettuja henkilönsuojaimia ja muita varusteita.

Suunnittelussa ja rakentamisessa huomioidaan, kun raiteisiin kohdistuu investointihankkeita.

Aukean tilan ulottuma (ATU)

PÄÄRAITEELLA

***) SIVURAI-
TEELLA**

- rajaviiva aukean tilan ulottumalle
- rajaviivan yläpuolella sallitaan vain vaihteiden ja turvalaitteiden osia, tasoristeysten päällysteitä yms.
- rajaviivan yläpuolella ei sallita rantaan kuulumattomia perustuksia, köysiä, putkijohtoja, kaapeleita ym.
- sähköistetyt ja sähköistettävät raiteet
- alue, johon saa asentaa vain radan merkkejä ja opastimia

Kuva 1: Aukean tilan ulottuma (ATU)

7.3 Liikennöintimenettelyt

Kun lupa rataverkolle siirtymiseen on saatu ja Port Tower on avannut pyydetyn rautatieportin, vaihtotyöhön alueille "Kantasatama" ja "Syväsatama" ei tarvita vaihtotyölupaa. Vaihtotyöyksiköt ja kiskoilla liikkuvat ratatyökoneet vastaavat itsenäisesti liikkumisestaan.

Vaihtotyössä on noudatettava, mitä Satama ja rautatieliikenteen harjoittaja ovat ohjeistaneet vaihtotyöstä sekä Traficomien määräystä "Käyttötoiminta ja liikenteenhallinta rautatiejärjestelmässä".

Radan merkit ja merkinnät sekä opasteet ovat samanlaiset ja tarkoittavat samaa kuin mitä Väylävirasto ohjeistaa valtion rataverkolle.

Alueella suoritetaan vaihtotyö seuraavia menettelyjä käyttäen:

- Rataverkolla työskentelyn edellytyksenä on VIRVE-puhelimen käyttö hätätilanteita sekä junaporttien avaamista ja sulkemista varten.
- Yksiköt tarvittaessa sopivat keskenään liikennöintijärjestyksestä.
- Työntöliikkeessä on oltava tähytys. Työnnettäessä vaunuja pimeänä aikana, on yksikön havaittavuudesta varmistuttava siten, että tähytäjän on käytettävä otsalamppua tai muita huomiovaloja.
- Vaihtotyöllä tulee olla vaihtotyötä johtava henkilö.
- Suurin sallittu nopeus on 20 km/h seuraavin poikkeuksin (nopeudet merkitty maastoon):
 - o r. 090 sn 10 km/h
 - o r. 203 ja r.071 kalisuolan purku- ja lastauspaikka sn 5 km/h
 - o r. 071 olevan kalisuolavaraston jälkeisellä osuudella nopeusrajoitus on tasoristeysturvallisuuden takia sn 10 km/h
- Vaihteet ja raiteensulut on niiden käyttämisen jälkeen palautettava perusasentoihinsa. Perusasennot on merkitty lisäkilvillä vaihteen merkkeihin.
- Viestinnässä on käytettävä suomen kieltä.

Raiteiden pituuskaltevuus vähintään 20 m matkalla on enintään 2,5 ‰, poikkeuksena Syväsataman raiteet 205 ja 207, joilla pituuskaltevuus on 5,3 ‰.

Syväsatamassa vaihdevälillä V179 ja V177 liikkuvan kaluston suurin korkeus kiskon selän korkeudelta mitattuna saa olla enintään 4,6 m Raiteella 203 liikkuva kaluston suurin korkeus kiskon selän korkeudelta saa olla enintään 5,2 m.

Raiteilla 070 on erikoiskuljetuksissa huomioitava matala ATU 5,4 m.

Vaihtotyössä on käytettävä kaluston itsetoimisia ilmajarruja. Poikkeuksena raiteet 204, 205 ja 207, joilla vaihtotyötä saa tehdä käyttämättä kaluston itsetoimisia ilmajarruja.

Vaunuja ei saa jättää seisomaan:

- paikkaan, joissa ne estävät liikenteen paloteillä,
- rautatien tasoristeyskiin,
- urakiskoraidealueille, jotka on tarkoitettu ajoneuvoliikenteen käyttöön raiteiden ylittämistä varten eikä

- vaihdealueille.

Jätettäessä vaunuja tasoristeysten läheisyyteen on huomioitava risteävän tieliikenteen riittävä näkemävaatimus. Kyseisessä kohdassa on jätettävä tasoristeykseen tai urakiskoraiteiden ylityskohtaan riittävä tyhjä tila.

Satama- ja terminaalioperaattorit eivät saa siirtää kuormauksen ja purkauksen aikana työkoneilla vaunuja, ellei siitä ole erikseen tehty riskienarviointia rataverkon haltijan kanssa. Sopimuksessa määritellään menettelyn ehdot.

7.3.1 Junaportit

Port Towerissa sijaitseva vartiointi huolehtii junaporttien avaamisesta ja sulkemisesta. Vartiointi on mukana KIP-RAIDE-puheryhmässä. Vaihtotyöstä vastaavan henkilön on pyydettävä junaportin aukaisu Port Towerilta ja siihen on saatava kuittaus. Vaihtotyöstä vastaavan henkilön on poistuessaan pyydettävä sulkemaan Port Towerilta junaportti alueelta, jolta on poistuttu.

Syväsatama

Junaportti P 9/1 pidetään auki ma-su klo 06–22 välisenä aikana. Muuna aikana junaportin aukaisu ja sulkeminen pyydetään KIP-RAIDE-puheryhmässä.

Vartija aukaisee ja sulkee portin aukioloaikojen mukaisesti. Ennen sulkemista vartija ottaa yhteyden VR Logistiikan ratapihaohjaukseen varmistaakseen, ettei Syväsatamassa ole vaihtotyöyksikköä.

Junaportti P8/1 pidetään suljettuna. Portti sijaitsee raiteella 049. Raiteelle 193 liikennöitäessä junaportin aukaisu ja sulkeminen pyydetään KIP-RAIDE-puheryhmässä.

Kantasatama

Junaportti S4 pidetään kiinni ma-su 00–24. Junaportin aukaisu ja sulkeminen pyydetään KIP-RAIDE-puheryhmässä.

Hopeakivi

Junaportti E 5/3 pidetään kiinni ma-su 00–24. Ennen liikennöintiä Hopeakiveen yksikön on ilmoitauduttava KIP-RAIDE-puheryhmässä ja pyydettävä Port Toweria avaamaan junaportti E 5/3 raiteella 044.

Lupa Hopeakiven satamaan pyydetään KIP-RAIDE ryhmästä Port Towerin Infosta. Lupa pyydetään myös poistuessa raiteen 090 kautta raiteelle 044b.

Ennen liikennöintiä raiteille 065–070, yksikön on pyydettävä Port Toweria avaamaan junaportti E5/1 tai E5/2.

CABB:n manuaalinen junaportti raiteella 044b on normaalitilanteessa auki. Häiriötilanteessa junaportti suljetaan CABB:in toimesta.

7.3.2 Kaatolaitteen ja vaunusiirtolaitteen käyttö

Vaihteessa V210 ja raiteilla 203, 205 ja 207 käytetään vaunusiirtolaiteita kaatolaitteen yhteydessä ja siitä on laadittu erillinen ohje. Kaato- ja vaunusiirtolaitetta käyttävien sekä rautatieliikenteen harjoittajan henkilöstön on saatava koulutus laitteiden käyttöön.

Vaihteen V210 yhteydessä olevaa raiteensulkua ei saa avattua, mikäli vaunusiirtolaite on käytössä. Lastaussillassa on liikennevalot, vihreä valo ja punainen valo. Vihreän valon palaessa lastaussillan läpi saa liikennöidä.

Avainsalpalaitteen palauttamisesta perusasentoon on ilmoitettava kaatolaitteen hoitajalle.

7.3.3 Rikkihapon lastauspaikan (r. 071) erityisohjeet

Raiteella 071 olevalle rikkihapon lastausraiteistolle saa liikennöidä, kun lastauslaitteistoa edeltävä merkkivalo näyttää vihreää valoa.

Merkkivalon näyttäessä punaista valoa vaunustoon ei saa ajaa kiinni. Epäselvissä tilanteissa on otettava yhteyttä prosessivalvomon lastaushenkilöstöön (Rikkihappo valvomo p. 06 828 6339).

7.3.4 Kalisuolan purkupaikan erityisohjeet

Rautatieliikenteen harjoittajan tuodessa tyhjiä vaunuja (max.10kpl) kalisuolan purkupaikalle raiteelle 071 on huomioitava, että samalla raiteella sijaitsevalla rikkihapon lastauspaikalla voi olla lastauksessa rikkihappovaunuja. Rautatieliikenteen harjoittaja jättää vaunut kalisuolamontun jälkeisen tasoristeyksen taakse jarrujohto tyhjennettynä. Paikallaan pysyminen varmistetaan asettamalla kaksi (2) pysäytyskenkää Kokkolan puoleiselle kiskolle Kokkolan puoleisesta päästä ensimmäisen vaunun ensimmäisen telin molemmin puolin.

Ennen vaunujen siirtämistä lastausoperaattorin on kytkettävä siirtolaite vaunustoon, irrotettava vaunuston ilmajarrut irrotusvetimistä ja poistettava pysäytyskenkät.

Vaikka siirtolaite on kiinni vaunustossa lastauksen aikana, on lastausoperaattorin huolehdittava, että vaunuston paikallaan pysyminen on varmistettu ed. mainitusta huolimatta kahdella pysäytyskengällä. Pysäytyskenkät palautetaan käytön jälkeen pysäytyskenkätelineeseen.

Vaunujen lastauksen jälkeen lastausoperaattori siirtää vaunut kalisuolamontun yli Kokkolan suuntaan. Ennen siirtokoneen irrottamista lastausoperaattori varmistaa vaunujen paikallaan pysymisen asettamalla kaksi (2) pysäytyskenkää Kokkolan puoleiselle kiskolle rikkihapon lastauspaikan puoleisesta päästä ensimmäisen vaunun takimmaisesta telin molemmin puolin.

Purkupaikan yli ei saa suorittaa vaihtotyötä, mikäli purkupaikan raiteella on purkutyön jäljiltä kalisuolaa niin, ettei radan päällysrakenteet ole nähtävissä. Mikäli kiskot ovat kalisuolan peitossa, tulee vaihtotyönjohtajan ottaa yhteyttä Yaran valvomoon p. 050 301 3420 (klo 06–14) tai Rehufosfaattitehtaan valvomoon 050 301 4197 (24/7).

7.3.5 Suurteollisuusalueen avainsalpalaitteet

Luvat avainsalpalaitteisiin antaa tehtaiden purku- ja lastaustoiminnasta vastaava henkilöstö.

- Raiteella 044c sijaitsee raiteensulut SpIV ja SpIVb avainsalpalaitteineen. Lupa avainsalpalaitteeseen saadaan Yaralta. Vaihtotyöveturilla ei ole lupaa ajaa lastausalueelle (veturin ajokieltomerkki).

- Raiteella 045 (Woikoski Oy) on raiteensulku SpIII avainsalpalaitteineen. Avainsalpalaitteeseen saadaan lupa Woikoski Oy:ltä.
- Raiteella 047 (CABB) olevaa raiteensulkua (Spl) ei käytetä, raide on toistaiseksi suljettu liikennöinniltä.

Kun vaunusto on jätetty kuormaus- /lastausalueelle, tulee rautatieliikenteen harjoittajan palauttaa raiteensulut SpIII, SPIV ja SPIVb raidetta suojaavaan asentoon.

7.3.6 Kielisalvoilla lukitut vaihteet

Rataverkolla voi olla kielisalvoilla tilapäisesti lukittuja vaihteita. Kielisalpojen lukkojen avainhallinnasta vastaa käyttömestari. Ajantasaisen tiedon voi tarkastaa D/S Polo Port Activity sovelluksesta.

7.3.7 Vaunujen paikoillaan pysymisen varmistaminen

Syväsatama

Raide 170: Pysäytyskengät asetetaan vaunun telin tai akselin molemmin puolin meren puoleiseen päähän.

Raiteet 172 ja 174: Pysäytyskengät asetetaan vaunun telin tai akselin molemmin puolin meren tai kaupungin puoleiseen päähän.

Raide 175: Pysäytyskengät asetetaan vaunun telin tai akselin molemmin puolin meren puoleiseen päähän.

Raiteet 176 ja 193: Pysäytyskengät (2 kpl) asetetaan vaunuun tai vaunuryhmään samalle kiskolle, telin molemmille puolille ensimmäiseen vaunuun veturista katsottuna.

Raiteet 177, 178, 181, 208 ja 209: Vaunuryhmään kiinnitetään kaksi seisontajarrua kaupungin puoleiseen päähän. Vaunujen, joiden paikallaan pysymistä ei voida varmistaa seisontajarrulla, paikoillaan pysyminen varmistetaan pysäytyskengillä tai kahdella seisontajarrulla.

Raide 202: Pysäytyskengät asetetaan vaunun telin tai akselin molemmin puolin kaupungin puoleiseen päähän.

Raide 201, 204, 210 ja 212: Pysäytyskengät asetetaan vaunun telin tai akselin molemmin puolin kaupungin tai meren puoleiseen päähän.

Raide 203: Purkuprosessin yhteydessä paikallaan pysyminen varmistetaan jättämällä vaunuryhmä ilmajarrujen varaan ensimmäisen vaunun kohdistusmerkin kohdalle.

Raide 206: Vaunuryhmään kiinnitetään kaksi seisontajarrua kaupungin puoleiseen päähän.

Kantasatama

Raiteet 038, 046, 069, 088, 077 ja 079: Vaunuryhmään kiinnitetään kaksi seisontajarrua kaupungin puoleiseen päähän. Vaunujen, joiden paikallaan pysymistä ei voida varmistaa seisontajarrulla, paikoillaan pysyminen varmistetaan asettamalla urakiskoraidealueella kaksoispysäytyskengät vaunun tai vaunuryhmän molempiin päihin.

Raiteet 082, 083 ja 084: Vaunujen paikoillaan pysyminen varmistetaan asettamalla pysäytyskengät vaunun telin tai akselin molemmin puolin samalle kiskolle kaupungin puoleiseen päähän.

Raiteilla 085, 086 on pysäytyskenkien käyttö kielletty. Vaunujen paikallaan pysymisen varmistaminen tulee tehdä käyttämällä vaunun käsijarruja. Käsijarru kiinnitetään aina vaunuryhmän Kokkolan puolimmaiseen ensimmäiseen toimivaan vaunuun. Ennen käsijarrun kiinnitystä vaunun ilmajarrut irrotetaan irrotus venttiilistä. Vaunujen käsittelijän tulee varmistaa vaunujen paikoillaan pysymisen kiinnittämällä käsijarrun vaunuroikkaan Kokkolan puolelta katsoen ensimmäiseen toimivaan vaunuun. Käsijarrun toimivuus on varmistettava.

Raiteet 091 ja 092: Vaunuryhmään kiinnitetään kaksi seisontajarrua kaupungin puoleiseen päähän. Vaunujen, joiden paikallaan pysymistä ei voida varmistaa seisontajarrulla, paikoillaan pysyminen varmistetaan asettamalla urakiskoraidealueella kaksoispysäytyskengät vaunun tai vaunuryhmän molempiin päihin.

R. 044c

Kaluston paikoillaan pysyminen varmistetaan raiteella 044c asettamalla pysäytyskengät (2 kpl) Kokkolan puoleiselle kiskolle, veturista katsoen ensimmäisen vaunun ensimmäisen telin pyörien kehän molemmin puolin sekä kiinnittämällä saman vaunun seisontajarru. Ennen seisontajarrun kiinnittämistä ensimmäisen vaunun ilmajarrut tulee irrottaa irrotusvetimestä.

Pysäytyskengät saa poistaa lastaushenkilöstön toimesta vasta kun siirtolaite on kytketty vaunustoon. Ensimmäisen vaunun seisontajarru pidetään päällä vaunujen siirtelyn aikana. Ennen siirtolaitteen irrottamista vaunustosta lastausoperaattorin on asetettava pysäytyskengät Kokkolan puolelle veturista katsoen ensimmäisen vaunun ensimmäisen telin pyörien kehän molemmin puolin.

R. 045, 065, 066 ja 068

Kaluston paikoillaan pysyminen on varmistettava raiteilla 045, 065, 066, ja 068 asettamalla pysäytyskengät (2 kpl) vaunuun tai vaunuryhmään samalle kiskolle, telin molemmille puolille ensimmäiseen vaunuun veturista katsottuna.

Raiteella 067 paikallaan pysyminen tulee varmistaa päätypuskimen puoleisesta päästä.

Raiteen 065 perällä on Yaran vaunujen huoltoalue. Liikennöinti alueelle (huoltoalueen rajakyltti) vaatii erillisen luvan Yaran yhteyshenkilöltä.

R. 071 rikkihapon lastauspaikka

Rautatieliikenteen harjoittaja vastaa vaunujen paikallaan pysymisen varmistamisesta tuodessaan vaunuja raiteistolle sekä pysäytyskenkien poistamisesta ja seisontajarrujen irrottamisesta vaunuja noudettaessa.

Vaunuja lastauspaikalle tuotaessa kaluston paikallaan pysyminen varmistetaan asettamalla pysäytyskengät (2 kpl) Kokkolan puoleiselle kiskolle, veturista katsoen ensimmäisen vaunun ensimmäisen telin pyörien molemmin puolin sekä kiinnittämällä saman vaunun seisontajarru. Ennen seisontajarrun kiinnittämistä ensimmäisen vaunun ilmajarrut tulee irrottaa irrotusvetimestä.

Rikkihapon lastauksen aikana rikkihapon lastausoperaattorin tulee varmistaa vaunujen paikallaan pysyminen asettamalla pysäytyskengät (2 kpl) kiskolle, lastattavan vaunun telin pyörien Kokkolan (vaunujen tulosuunnan) puolelle lastauksen ajaksi. Pysäytyskengät voidaan asettaa lastauksen aikana tarvittaessa lastauslaitteiston puolelle työn helpottamiseksi. Vaunusiirtolaite tulee olla kytkettynä vaunustoon lastauksen aikana.

Rikkihapon lastauksen jälkeen, ennen siirtolaitteen irrottamista vaunustosta lastausoperaattorin on asetettava pysäytyskengät Kokkolan puolelle veturista katsoen ensimmäisen vaunun ensimmäisen telin pyörien kehän molemmin puolin.

7.3.8 VAK-liikenne ja tilapäinen säilytys

Raiteistolla lastataan- puretaan ja tilapäisesti säilytetään VAK-junavaunuja, joiden purkamisesta ja lastaamisesta huolehtii Palvelupaikan ylläpitäjä. VAK-vaunujen käsittelyyn liittyvät toiminnot tulee aina sopia Sataman kanssa ja tilanne kuvaa ylläpidetään D/S Polo sovelluksessa, missä tulee ilmoittaa raide, vaunumäärät ja tuotetieto. Raiteistolla tehdään myös vaunujen tilapäistä säilytystä. Säilytystä tehdään seuraavilla raiteilla. Tilapäisestä säilytyksestä tulee olla sovittu Sataman kanssa. Lisäksi palvelupaikan ylläpitäjän on ilmoitettava VAK-yhteyshenkilönsä omassa palvelupaikkakuvauksessa

- Raiteella 044c lastataan ammoniakkia ja puretaan fosforihappoa
- Raiteella 071 lastataan rikkihappoa
- Raiteella 206 lastaan natron lipeää
- Raiteilla 084, 051, 088, 077 ja 079 puretaan Nikkelisulfaatti ja -sulfidi säkkejä

Raiteistolla tehdään VAK-junavaunujen tilapäistäsäilytystä seuraavasti

- Raiteella 044 c ammoniakkia ja fosforihappovaunujen tilapäistä säilytystä
- Raiteella 065–068 ammoniakkivaunujen tilapäistä säilytystä
- Raiteella 071, 070 rikkihappovaunujen tilapäistä säilytystä
- Raiteella 206 ja 201 natronlipeävaunujen tilapäistä säilytystä

7.3.9 Radalla tehtävän työn turvaaminen

Satamassa ja KIP-alueella ratatyön vastuullisena henkilönä toimii Sataman käyttömestari. Sataman tilauksesta ratatyötä saa tehdä käyttömestarin hyväksymä alihankkija.

Kaikki ratatyöt ja raiteen läheisyydessä tehtävät työt, jotka voivat vaikuttaa liikennöintiin, tulee sopia etukäteen Sataman kanssa töiden suorittamista.

Jalkaisin tehtävä työ- tai työvaihe tai radan läheisyydessä tehtävä muu työ, josta aiheutuu melua (yli 85 db) ja/tai voimakasta pölyä, höyryä tai vastaavaa RSU:n sisäpuolella tai sen läheisyydessä, on sallittu ainoastaan silloin, kun liikennöinti työalueella on estetty.

Ratatyölle varataan kapasiteetti D/S Polo Port Activity sovelluksella. Satama myöntää kirjallisen ratatyöluvan. Satama kirjaa D/S Polo Port Activity sovellukseen ratatyön turvaamistavat.

Ratatyöstä vastuullisen tahon tulee osallistua Sataman järjestämiin suunnittelu- ja viikoittaisiin operatiivisiin palavereihin. Rataverkolla työskentelyä ei saa aloittaa/tehdä ilman VIRVE-puhelinta.

Turvahenkilöä, jonka tehtävänä on varoittaa raiteilla ja/tai sen läheisyydessä työskenteleviä henkilöitä lähestyvistä vaarasta. Turvahenkilöksi määritellyllä henkilöllä ei saa yhtäaikaaisesti olla muita työtehtäviä ed. mainitun lisäksi. Turvahenkilö pitää perehdyttää tehtävänsä hänet siihen määräävän henkilön toimesta. Tehtävä ei edellytä Väyläviraston Turvamies - pätevyyttä.

Ratatyötä ovat:

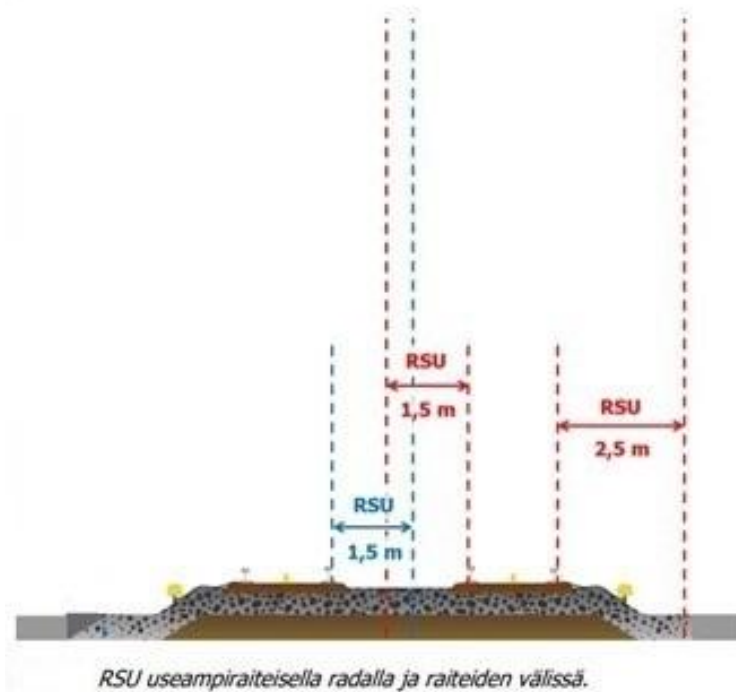
- työt, jotka vaikuttavat raiteen liikennöintiin ja estävät sen, kuten lumityöt raiteen ratatyön suojaulottumassa (jatkossa RSU).
- työt, jotka vaikuttavat radan rakenteisiin ja laitteisiin estäen liikennöinnin.
- työt, jotka tehdään koneellisesti siten, että liikkuva kalusto, työkonet tai sen osa on raiteen RSU:ssa edes hetkellisesti.
- työt, jotka tehdään raiteella koneellisesti siten, että liikkuva kalusto, työkonet tai sen osa ulottuu viereisen raiteen RSU:an edes hetkellisesti.
- työt, jotka kohdistuvat turvalaitteeseen.
- työt, jotka edellyttävät liikennöinnin keskeyttämistä työ- tai rautatieturvallisuuden takia.

Ratatyön suojaulottuman (RSU) reunan etäisyys on yksiraiteisella radalla 2,5 metriä lähimmästä kiskosta. Ratapihalla 2,5 metriä uloimpien raiteiden uloimmasta kiskosta (kuva 2).

Ratatyöhön liittyvään kaivutyöhön ja tulityöhön Satamassa on saatava lupa Sataman käyttömestariilta ennen ratatöiden aloittamista.

Suurteollisuusalueella tehtävään kaivutyöhön ja tulityöhön on saatava lupa kiinteistön omistajan edustajalta. Ennen tulitöiden aloittamista on pyydettävä kiinteistön omistajalta.

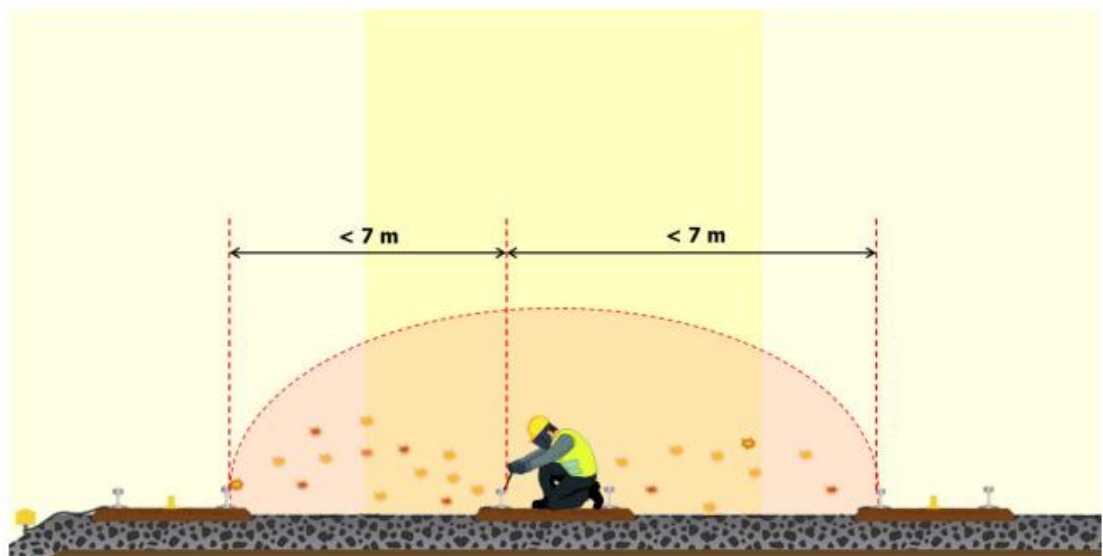

Kuva 2: Rotatyön suojauslittuma RSU

Tulityöhön on saatava kirjallinen lupa Sataman tulityösuunnitelman mukaisesti. Ennen tulitöiden aloittamista on pyydettävä Sataman tulityöohje Sataman käyttömestariilta.

Tulityön suojaetäisyys rautatiealueella liikennöitäviin raiteisiin on 7 metriä mitattavasta kohteesta (kuva 3). Vaara-alue on tarvittaessa määriteltävä laajemmaksi, mikäli tehtävä tulityö aiheuttaa vaaraa edellä mainittua vaara-aluetta suuremmalla alueella.

Tulityön aikana alueella ei saa olla eikä sen läpi saa kuljettaa VAK-kalustoa.

Kuva 3: Tulityön vaara-alue

7.3.10 Ratatyön toteuttaminen

Ratatyöstä vastaavan henkilön on:

- ennen ratatyön aloittamista on tehtävä ilmoitus ratatyöstä ja sen sijainnista rataverkolla KIP-RAIDE-puheryhmässä. Ilmoituksessa tulee käydä ilmi toisen luokan liikenteenohjauksen alue ja raiteet sekä vaihteet, joita työ koskee. Mikäli alueella on ilmoitushetkellä liikennöintiä, osapuolten tulee sopia keskenään töiden sovittamisesta KIP-RAIDE -puheryhmässä.
- varmistettava ratatyön suojaaminen siten, että siitä ei aiheudu vaaraa työntekijöille eikä vaihtotyölle.
- mikäli mahdollista käännettävä/lukittava vaihteet ratatyötä suojaavaan asentoon.
- tarvittaessa estettävä vaihtotyö Seislevyllä/-illä.
- tarkastettava ennen vaihtotyön sallimista, että ratatyön kohteena ollut alue on liikennöintikelpoinen eikä RSU:hun ole jäänyt mitään ylimääräistä materiaalia.
- saatava päällysrakennepätevän henkilön allekirjoittama radan liikennöitävyyden tarkastuspöytäkirja niistä töistä, jotka ovat vaikuttaneet radan päällysrakenteeseen.
- ilmoitettava ratatyön alkamisesta ja päättymisestä Satamalle sekä KIP-Raide-puheryhmässä.

Ratatyön päättämisestä ja mahdollisista rajoitteista on tehtävä ilmoitus KIP-RAIDE -puheryhmässä ja saatava siitä kuittaus Port Towerista. Mikäli raide ei jää ratatyön jälkeen liikennöitävään kuntoon, on siitä ilmoitettava rataverkon haltijalle (Satama).

7.4 Hätätilannemenettelyt

Hätätilanteiksi luetaan kaikki rautatiejärjestelmään kohdistuvat onnettomuudet ja vakavat vaaratilanteet. Toiminta hätätilanteissa on kuvattu KIP alueen turvaoppaassa [Sataman turvaoppaassa](#).

7.4.1 Toiminta hätätilanteessa

Suurteollisuusalueella toimii oma teollisuuspalokunta vuorokauden ympäri.

Teollisuuspalokunnan tehtävänä on huolehtia ennaltaehkäisevästä turvallisuudesta ja toimia onnettomuustilanteessa ensivasteyksikkönä.

Hätätilanteista Sataman rataverkolla suoritetaan hälytys puhelimitse seuraavasti (yhteystiedot tämän ohjeen kohdassa 8):

- **Onnettomuustilanteessa:**

1. Yleinen hätänumero 112.
2. Käyttömestari (varalla kehityspäällikkö)

- **Vakavissa vaaratilanteissa:**

1. Käyttömestari (varalla kehityspäällikkö)

Rataverkon alueella liikkuvia suositellaan tallentamaan myös 112 Suomi-sovellus alueella toimivien henkilöiden puhelimiin. Käyttömestari tai kehityspäällikkö ilmoittaa tilanteen eteenpäin tarvittaessa liikennöitsijälle ja / tai rataurakoitsijalle.

Saapuessasi ensimmäisenä onnettomuus-, tulipalo- tai VAK-vaunun vuotopaikalle, muista että toimintajärjestys määräytyy aina tilanteen mukaan. Älä ryntää harkitsematta auttamaan, jotta et vaarantaisi omaa turvallisuuttasi. Toimi seuraavasti:

- tee tilannearvio
- pelasta välittömässä vaarassa olevat
- soita hälytysnumeroon 112
 - o kerro kuka olet ja mitä on tapahtunut
 - o kerro kohteen satamaosa/sijainti mahdollisimman tarkasti
 - o älä sulje puhelinta ennen kuin saat luvan
- soita käyttömestarille (varalla kehityspäällikkö)
- suorita alkusammutus / anna ensiapua tarvittaessa
- järjestä opastus viranomaisyksiköille onnettomuuspaikalle, jos mahdollista

Mikäli vaunussa havaitaan vuoto, toimitaan yllä olevan ohjeen lisäksi seuraavasti:

- liikkuva vaunusto tulee pysäyttää välittömästi
- pysy vuotokohdan tuulen yläpuolisella alueella
- pyri selvittämään vuotava aine (YK numero) ja vuodon laatu, jos se on turvallista tehdä
- ilmoita vuodosta hätäkeskukseen
- älä mene vuotavan vaunun lähelle (vaarana kemikaaliroiskeet, -lammikko ja -pilvi)
- estä sivullisten pääsy vuodon lähetyville

Mikäli alueella tapahtuu jokin muu vakava onnettomuus, liikennöinti ja ratatyöt keskeytetään tarvittaessa KIP RAIDE-puheryhmän välityksellä. Tällöin tulee huolehtia, että alueen tasoristeykset jäävät vapaaksi hälytysajoneuvoja varten. Saat tilanteesta lisätietoa KIP RAIDE-puheryhmässä ja/tai SSG-sovelluksen kautta.

Ennen liikennöinnin käynnistämistä onnettomuustilanteen jälkeen on Sataman ratatyöstä vastuulliseksi nimeämän henkilön tarkastettava rata ja annettava lupa liikennöinnille.

Tällöin yksikön tulee siirtyä KIP-RAIDE puheryhmään samaan lisäohjeita. Liikenteenohjaus antaa ilmoituksen, kun pysähtymiskäskey puretaan.

Ratatyöstä vastaavan tahon on siirryttävä KIP-RAIDE puheryhmään, kun se on saanut SDS-tekstiviestin puheryhmään siirtymisen tarpeesta.

7.4.2 Toimintaolosuhteiden palauttamiseen liittyvät menettelyt

Onnettomuuksien ja vakavien vaaratilanteiden osalta välittömät korjaavat toimenpiteet aloitetaan viipymättä.

Rautatieyritys on velvollinen järjestämään kalustoa ja henkilökuntaa kaluston takaisin raiteelle nostamiseen ja mahdolliseen raivaamiseen ja kaluston liikennekelpoisuuden tarkastamiseen ennen liikenteelle palauttamista. Raivaustoimintaa ei saa aloittaa ennen Sataman antamaa lupaa.

Onnettomuusraide on pidettävä suljettuna liikennöinniltä seiselevyillä tai estämällä liikenne raiteelle muulla tavalla, siihen saakka, kunnes Satama on tarkastanut raiteiston kunnan ja antanut luvan liikennöintiin.

Toimintaolosuhteiden palauttaminen tapahtuu seuraavalla tavalla:

- Tapahtumien kulun selvittäminen ja dokumenttien kerääminen
- Onnettomuusalueen rataverkon vaurioiden arviointi
- Raivaustöiden suunnittelu/tilaus
- Radan ja radalla liikkuvan kaluston raivaustyöt (tarvittaessa viranomaisten lupa)
- Toimenpiteet liikennekelpoisuuden palauttamiseksi ja tarkastaminen
- Tutkinta tapahtumasta, ja juurisyyden selvittäminen, korjaavat toimenpiteet
- Raportointi Traficomille

Tutkinnasta sataman osalta vastaavat kehityspäällikkö ja käyttömestari sekä tapahtumassa mukana olleet rautatieliikenteen harjoittaja ja muut asianosaiset toiminnanharjoittajat.

7.4.3 Vika- ja vauriotilanteet

Vika- ja vauriotilanteiksi luokitellaan:

- Rautatien tasoristeyksen varoituslaitoksen häiriö
- Vaihteen aukiajo
- Liikkuvan kaluston suistuminen
- Virve -puhelimien häiriöt

Varoituslaitoshäiriön aikana nopeus tasoristeyksen ylittämisen aikana saa olla enintään 10 km/h.

Vaihteen aukiajon jälkeen on kuljettajan, vaihtotyöstä vastaavan tahon tai sataman ratatyöstä vastuulliseksi henkilöksi nimeämän silmämääräisesti tarkastettava, voiko vaihteen yli liikennöidä. Aukiajetussa vaihteessa saa liikennöidä enintään nopeudella 5 km/h, jos vaihtotyönjohtaja toteaa silmämääräisen tarkastuksen jälkeen liikennöinnin mahdolliseksi. Mikäli vaihde ei ole liikennekelpoisessa kunnossa tarkastajan on estettävä liikennöinti tarvittaessa Seiselevyillä tai varmistettava että vaihteessa liikennöidään enintään nopeudella 5 km/h ennen vaurion korjaamista.

7.5 Poikkeamista ilmoittaminen

Rataverkolla havaituista vika- ja vauriotilanteista ja muista poikkeamista on ilmoitettava Falcony-järjestelmän ilmoitusten kautta ja/tai sähköpostilla osoitteeseen satama@portofkokkola.fi viimeistään seuraavan arkipäivän aikana.

Falcony-ilmoitukset voi tehdä käyttämällä alla olevaa QR-koodia

Kiireellisissä liikennöinnin estävissä tapauksissa on viasta ja vauriosta ilmoitettava Sataman käyttömestariille puhelimitse (varalla kehityspäällikkö). Käyttömestari vastaa asian edelleen tiedottamisesta tarvittaville tahoille.

Onnettomuudet, vaaratilanteet ja vauriot, joista on ilmoitettava puhelimitse, sähköpostitse tai tekstiviestitse viipymättä ovat:

- törmäys ja tasoristeysonnettomuus
- VAK- onnettomuus
- kaluston tulipalo
- liikennöintiin rajoittavasti vaikuttavat ratainfran vauriot
- vaihteen aukiajo
- suistuminen
- henkilövahingot
- vakavat vaaratilanteet.

8 Osapuolten yhteystietoja

Kokkolan Satama Oy

satama@portofkokkola.fi

Toimitusjohtaja Torbjörn Witting +358 (0)40 5119 595, torbjorn.witting@portofkokkola.fi

Kehityspäällikkö Jyrki Roukala (lisäksi D/S Polo järjestelmän käyttöoikeudet)
+358 (0)44 7809 133, jyrki.roukala@portofkokkola.fi

Käyttömestari Teemu Petäjävuori +358 (0)40 4882 855, teemu.petajavuori@portofkokkola.fi

VAK-vaunujen Tilapäisen säilytyksen vastuu henkilö Kehityspäällikkö Jyrki Roukala

VAK-vaunujen Tilapäisen säilytyksen varavastuu henkilö Käyttömestari Teemu Petäjävuori

VR-Yhtymä Oyj

Aluepäällikkö Pohjois-Suomi Ville Luukkala 040 8645 256, ville.luukkala@vr.fi

Operatiivinen päällikkö Tuomo Tanttinen 040 8632 369 tuomo.tanttinen@vr.fi

Tomi Koivusalo (ed. sijainen) 040 863 2294, tomi.koivusalo@vr.fi

Ratapihaohjaus operaatiopäällikkö 040 8626669 jani.kangasjarvela@vr.fi

Ratapihaohjaus 040 8645 214, ratapihaohjaus oulu@vr.fi

Aluekunnossapitäjä

Sundström Ab Oy

Vastaava työnjohtaja Leander Sundström +358 40 090 4310
leander.sundstrom@sundstroms.fi

Vastaava työnjohtaja Risto Valovuori +358 40 3568 493 risto.valovuori@sundstroms.fi

Turvalaitekunnossapitäjä

Rautatieto Oy

Kunnossapidon päivystysnumero: +358 40 1950 100

Päivystyssähköpostiosoite: kokkolasatamaKP@rautatieto.fi

M Rauanheimo Oy

Huolintatyönjohto 020 777 1390, varast-6@rauanheimo.com

Operatiivinen päällikkö Jani Jansson 050 3873 311 jani.jansson@rauanheimo.com

Operatiivinen päällikkö Kimmo Satomaa 050 3238 249 kimmo.satomaa@rauanheimo.com

Koukku Shipping Oy

Toimitusjohtaja Petteri Jukkola 040 088 3119, petteri.jukkola@koukkushipping.fi

Operatiivinen johtaja Jarmo Vuotila 044 280 9620, info@koukkushipping.fi

Wibax Tank Oy

Tuomas Tahvanainen 040 760 0749, tuomas.tahvanainen@wibax.com

Aki Rossi 040 5363999 aki.rossi@wibax.com

Boliden Kokkola Oy

Tekninen päällikkö Timo Salminen
040 564 5173 timo.salminen@boliden.com

Kunnossapitopäällikkö Janne Korkiakangas
040 552 5435 janne.korkiakangas@boliden.com

Rikkihappo valvomo
06 828 6339

Vuorotyönjohtaja
040 185 6022

Yara Suomi Oy

Matti Jylkkä 050 305 8192 matti.jylkka@yara.com
Janne Hjelm 050 536 9980 janne.hjelm@yara.com

Yara Terminaali
050 301 3420 (klo 06-14)

Rehufosfaattitehtaan valvomo
050 301 4197 (24/7)

KIP Infra Oy

Tekninen päällikkö Kristian Vähähyyppä, p. 050 558 7707
kristian.vahahyyppa@kipinfra.fi, yhteyshenkilö KIP alue, tulityöluvat

KIP Service Oy

TPK tehdaspalokunta
010 569 9541 tpk.mestari@kipservice.fi

Port Tower, luvat KIP-alueelle, ilmoitukset
010 505 9510, portti.kokkola@kipservice.fi